

≡ HET RÉVEIL ≡

„Door Mijnen Geest zal het geschieden.”

Zacharia 4 : 6.

„DE MANNEN VAN HET RÉVEIL.”

DE We willen ze nog eens voor onzen geest terugroepen. Omdat we gelooven, dat „gedenken” naar Gods wil, en tevens plicht van ware dankbaarheid is.

Maar dan ga toch voorop een woord over den God van het Réveil. Want Hij-Zelf was het, die door Zijn Geest aan een doodsche Christenheid, een eeuw ongeveer geleden, nieuw leven inblies, die haar ontwaken deed. En dan hebben we tegelijk gezegd, wat het Réveil in zijn wezen is: *opwekking of ontwaking*.

God deed dat door schijnbaar nietige middelen. Ook van die heerlijke en grootsche beweging toch geldt het Woord van den Ziener: „Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijnen Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen.”

Uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen, zegt de apostel. Welnu, dit is van toepassing op de wonderbare omkeering ver buiten, doch gelukkig ook binnen onze landsgrenzen, die voor duizenden tot eeuwig zegen werd.

Is het iets gróóts, wanneer enkele mensen in hun huiskamer den Bijbel ter hand nemen, om een gedeelte daarvan met elkaar te overdenken? Is dat wereldschokkend? Verwachten we van zoo iets gevolgen voor duizenden; een omkeering voor vele geslachten? Neen, dat is iets gerings, nauwelijks opgemerkt door de menschen!

Was het iets gróóts, dat op een gegeven oogenblik de zoon van Joas midden onder zijn werk werd aangesproken door een hem onbekenden Bezoeker, die met hem kwam spreken over den toestand van zijn in doodsslaap verzonken volk? Wie heeft het gemerkt? Gebeurde het niet in alle stilte? Zou van dat bezoek, van die samenspraak, het heil van Israël afhangen? Wie was Joas? En wie diens zoon Gideon? Neen, dat was nauwelijks vermeldenswaard, wat daar achter het boerenhuis onder den eik te Ofra zich afspeelde. En toch — een heerlijke opwekkingstijd ving met dat bezoek aan. Een wonderschoone bladzijde in de geschiedenis van Gods volk. De tijd van het Réveil in het Richterenboek!

Néén, dat was niets groots, niets wereldschokkends, dat twee geloovige mannen, uit Schotland gekomen, te Genève in een kring van studenten den Brief aan de Romeinen begonnen te lezen en te verklaren. En toch — een heerlijke opwekkingstijd in de Europeesche Christenheid ving met die Bijbelbespreking aan. Een belangrijke bladzijde in de geschiedenis der Christelijke Kerk. Het Réveil met zijn gezegende vruchten voor geslacht na geslacht! God bedient Zich van geringe middelen; in het kleine verheerlijkt Zich onze groote God!

Het zag er in Genève, de stad van Calvin, zoo treurig uit, toen eerst de koopman Wilcox, en later de gebroeders Robert en James Haldane daar aankwamen, en uit den overvloed des harten tot anderen begonnen te spreken over de noodzakelijkheid van bekeering tot God en van geloof in Jezus.

Op de kansels werd het ongeloof gepredikt. Door middel van een geloovig student, een candidaat in de godgeleerdheid, genaamd L. Gausson, wisten de gebroeders Haldane een belangstellenden kring om zich te verzamelen en God zegende aan menig hart het eenvoudige woord der Schotsche broeders. Onder die

luisterende jongelieden waren enkelen, die mannen van betekenis zijn geworden voor het Werk des Heeren in Frankrijk en daar buiten. We noemen hier reeds enkele namen: Merle d'Aubigné, César Malan en Monod. César Malan, bekend en geliefd door zijn heerlijke liederen, — ik noem hier slechts het vaak gezongen „De dorre vlakke der woestijnen” — mocht op den kansel het zuivere Evangelie niet brengen. Geen nood: de getrouwe dienstknecht des Heeren bouwt in eigen tuin een kapel, waar hij de hongerige schare verzamelt, om ze daar het levend Woord, het zuivere water des levens aan te bieden. Velen hoorden dat verlossende Evangelie en gingen naar steden éndorpen in Zwitserland, en liefelijk waren op de bergen de voeten dergenen, die den vrede verkondigden en het heil predikten. Zoo werd het woord van Malan voortgedragen tot ver buiten de grenzen. Monod werd in Frankrijk voor duizenden tot zegen, en Merle d'Aubigné is bekend geworden door zijn beroemde pennevrucht, de geschiedenis der Hervorming.

Het Réveil bleef niet beperkt tot Engeland en Zwitserland. Ook ons land, waar Malan een bezoek bracht, plukte de gezegende vruchten, en mannen als Bilderdijk met zijn leerlingen Da Costa, De Clercq, Capadose, Elout van Soeterwoude en Groen van Prinsterer, wezen ons volk op de rijkdommen der Heilige Schrift. De Christus der Schriften werd opnieuw gepredikt; het licht werd weer op den kandelaar geplaatst. Het was alles vrucht van de werkzaamheid van des Heeren Geest. God had Zijn werk aangevangen ook in Nederland, en niet het minst onder de hoogere standen werden getrouwe getuigen van den Christus Gods gevonden.

J. T.

Lente in Japan